

Иако је то 12. маја изгледало мало вероватно, ЛДП је изашао као кључни играч за конституисање власти у Београду. Какву врсту политичког профита та странка може да извуче из управо окончаних преговора око расподела надлежности у градском већу и какве би последице то могло да има по будућност те странке?

ЛДП је странка са којом, због свог радикалног педигреа, нико није хтео да прави коалицију ако није морао. Прва прилика указала се после 11. маја, када се видело да без подршке ЛДП-а нема градске власти. За ЛДП се коначно отворила двострука шанса: да новим односом према осталим странкама у процесу конституисања власти покаже како је способна да буде кооперативна, те да иницира промене у институцијама које коче развој града од 2000. године. Обе прилике ЛДП није у потпуности искористио. За то има два разлога.

Први је тај што се у странци не зна да ли кампању воде чланови странке или изнајмљени политичари. То је имало реперкусије по принципе за које се странка залаже. Теме на којима је Биљана Србљановић водила кампању изгубиле су се из речника ЛДП након што су избори окончани. То оставља утисак неискрености и непринципијелности.

Биљана Србљановић је донела велику популарност ЛДП-у у предизборној кампањи. Харизматична и енергична особа, она је успела да подигне подршку ЛДП за два одсто у односу на резултат који је ЛДП остварио на територији целе Србије. Ипак, чим су избори завршени, она је нестала са политичке и јавне сцене.

ЛДП је могла да буде прва странка која би инаугурисала принцип: ко изгуби изборе требало би да се повуче из политике. Ипак, озбиљно инсистирање на том принципу је можда могло да има импликације и за неке друге лидере те странке, због чега се од тог принципа одустало. Уместо тога, Б. Србљановић је обећавала да ће остати у Београду чак иако на изборима изгуби, а онда је нестала из јавности и преговоре око конституисања градске власти препустила до тада углавном непознатом Дејану Ранђићу. Такво понашање довело је до тога да у очима јавности, у поређењу са Биљаном Србљановић, принципијелан политичар испада Александар Вучић. Човек који је већ два пута губио изборе за градоначелника, а једном обећао да ће се повући из политике, остаје да се бори за политику своје странке у Скупштини града, кандидаткиња ЛДП-а нестаје без трага и гласа. ЛДП је тиме испао неозбиљан и непринципијелан пред бирачима.

Много озбиљније се непринципијелност видела након што су почели преговори за позиције у Београду. Ако је ЛДП био искрен у залагању да се департизује градска управа, онда је на томе требало да инсистира цела странка, са или без Биљане Србљановић. Међутим, у преговорима настаје преокрет. Иако је ЛДП почео захтевима за департизацијом градске управе, медији су почели да извештавају како ЛДП тражи места у градској управи, иако у њој неће учествовати. ЛДП никада није демантовала те извештаје.

Још горе, преговори се интензивирају само недељу дана пошто је у Београду у јавност изашла још једна афера о тзв. грађевинској мафији. Један познати предузетник појављује се уживо на поподневним вестима једне националне телевизије и јавно признаје како је од 2003. године до данас у Београду саградио стотине станова без грађевинске дозволе. Дакле, оптужбе које су се чуле током кампање о корупцији у грађевинарству су изгледа биле истините. Шта раде ЛДП и Биљана Србљановић? Уместо да поентирају, захтевајући тоталну департизацију комплетне градске управе, а

поготово осетљивих служби као што је чувена Дирекција за грађевинско земљиште, ЛДП од ДС-а тражи управо то место.

ЛДП је на овим преговорима имала две шансе које није искористила. Она је могла да промени себе и иницира промену начина на који функционишу институције града. Прво, инсистирањем на принципу департизације јавних служби та странка би коначно могла да себи нађе нову тему и извуче се из безуспешних покушаја да врати време у период пре 12. марта 2003. године. Истовремено је себи могла да сагради нови, кооперативнији имиџ, али задржавајућу ону бескомпромисност и принципијелност коју је тврдила да има. Договором од 16. августа она јесте постала системска странка, али ће за својим новим имиџом још морати да трага.

Друго, ЛДП је имала прилику да коначно покрене ствари у Београду с мртве тачке. Захваљујући чињеници да је власт у Београду непромењена већ осам година, у главном граду су се нагомилали силни проблеми које Београђани сваки дан осећају. Причом како је потребно да радикали не дођу на власт, ДС већ осам година успева да нађе оправдање за то да проблеме града решава споро (поправка улица која увек касни), неефикасно (погледајте како изгледају степенице на улазу у Београдску арену) или да их уопште не решава (хаос на тржишту некретнина, Газела, обилазница, мост преко Аде итд.).

У политици се понекад принципијелност и искреност исплате. Поготово када за то имате повољне услове. Бирачи ЛДП ионако нису очекивали од ЛДП-а да уђе у градску власт. Нису то очекивали ни ДС, Г17 плус и СПС. То су били идеални услови да се каже: „хоћемо примену принципа, а ништа заузврат”. То би било искрено и доследно, а бирачи би то сигурно знали да цене.

(Autor једоцент на Факултету политичких наука у Београду)

(Politika: 18/08/2008.)